

# Spis treści

|                                                                      |     |
|----------------------------------------------------------------------|-----|
| WSTĘP . . . . .                                                      | 5   |
| 1. Problematyka i stan badań . . . . .                               | 5   |
| 2. Źródła i literatura . . . . .                                     | 6   |
| 3. Ogólne dane o terytorium księstwa opolsko-raciborskiego . . . . . | 11  |
| Rozdział I                                                           |     |
| LUDNOŚĆ . . . . .                                                    | 13  |
| 1. Liczba ludności . . . . .                                         | 13  |
| 2. Stosunki społeczne . . . . .                                      | 28  |
| 3. Stosunki etniczne . . . . .                                       | 34  |
| 4. Stosunki wyznaniowe . . . . .                                     | 54  |
| Rozdział II                                                          |     |
| USTRÓJ MIAST . . . . .                                               | 64  |
| 1. Uwagi ogólne . . . . .                                            | 64  |
| 2. Wójt dziedziczny . . . . .                                        | 66  |
| 3. Rada miejska . . . . .                                            | 68  |
| 4. Prawna organizacja społeczeństwa miejskiego . . . . .             | 77  |
| 5. Walka klasowa . . . . .                                           | 79  |
| 6. Urzędnicy i funkcjonariusze miejscy . . . . .                     | 81  |
| 7. Sądownictwo . . . . .                                             | 82  |
| Rozdział III                                                         |     |
| ZYCIE GOSPODARCZE . . . . .                                          | 85  |
| 1. Uwagi ogólne . . . . .                                            | 85  |
| 2. Stosunki między miastami górnośląskimi a feudałami . . . . .      | 86  |
| 3. Skutki gospodarcze wojny trzydziestoletniej . . . . .             | 91  |
| 4. Podatki . . . . .                                                 | 93  |
| 5. Rozwój rzemiosła . . . . .                                        | 94  |
| Piwowarstwo i gorzelnictwo oraz wyszynk wina — Piekarnictwo — Rzeź-  |     |
| nicy — Rybołówstwo — Płóciennictwo — Sukiennictwo — Powroźnictwo —   |     |
| Krawcy i kuśnierze — Kapelusznicy i pończosznicy — Szewcy — Garn-    |     |
| carze — Rzemiosła branży metalowej — Rzemiosła branży drzewnej —     |     |
| Rzemiosła budowlane . . . . .                                        |     |
| 6. Handel dalekosiężny i wewnętrzny . . . . .                        | 126 |
| Kierunki rozwoju handlu — Drogi handlowe — Handel dalekosiężny       |     |
| i tranzytowy — Handel wewnętrzny . . . . .                           |     |

|                                         |     |
|-----------------------------------------|-----|
| 7. Produkcja rolna w miastach . . . . . | 140 |
| 8. Finanse miejskie . . . . .           | 145 |
| 9. Płace i ceny . . . . .               | 150 |

#### Rozdział IV

|                                                |     |
|------------------------------------------------|-----|
| ZABUDOWA MIAST . . . . .                       | 165 |
| 1. Rozplanowanie i wygląd miast . . . . .      | 165 |
| 2. Rozkład i wyposażenie mieszkań . . . . .    | 179 |
| 3. Świątynie i inne budowle miejskie . . . . . | 181 |
| 4. Architektura . . . . .                      | 183 |

#### Rozdział V

|                                                                  |     |
|------------------------------------------------------------------|-----|
| WARUNKI SANITARNE, SŁUŻBA ZDROWIA I KLĘSKI ELEMENTARNE . . . . . | 186 |
| 1. Warunki sanitarne . . . . .                                   | 186 |
| 2. Służba zdrowia . . . . .                                      | 189 |
| 3. Klęski elementarne . . . . .                                  | 191 |

#### Rozdział VI

|                                                    |     |
|----------------------------------------------------|-----|
| POZIOM UMYSŁOWY I OBYCZAJE MIESZCZAŃSTWA . . . . . | 206 |
| 1. Oświata . . . . .                               | 206 |
| 2. Księgozbiory . . . . .                          | 214 |
| 3. Obchody i zwyczaje cechowe . . . . .            | 215 |
| 4. Życie religijne . . . . .                       | 234 |
| 5. Życie rodzinne . . . . .                        | 251 |
| 6. Mieszczanie przed sądem . . . . .               | 267 |

|                                         |     |
|-----------------------------------------|-----|
| ZAKOŃCZENIE . . . . .                   | 274 |
| Zestawienie monet, miar i wag . . . . . | 279 |
| Bibliografia . . . . .                  | 280 |
| Indeks nazw miejscowych . . . . .       | 308 |
| Spis ilustracji . . . . .               | 311 |